

29433

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 7.
సంపుటము. 2

దెన్న వట్టణము 1920 వ సంవత్సరం జూన్ నెల 1 తేది మంగళవారం
రాత్రి నాడు సంవత్సర శ్రేష్ఠ మాస శుద్ధ పాక్షి మిగి.

No. 51.
సంచిక గిం

గ
డ
క
న

అమృతంజనము

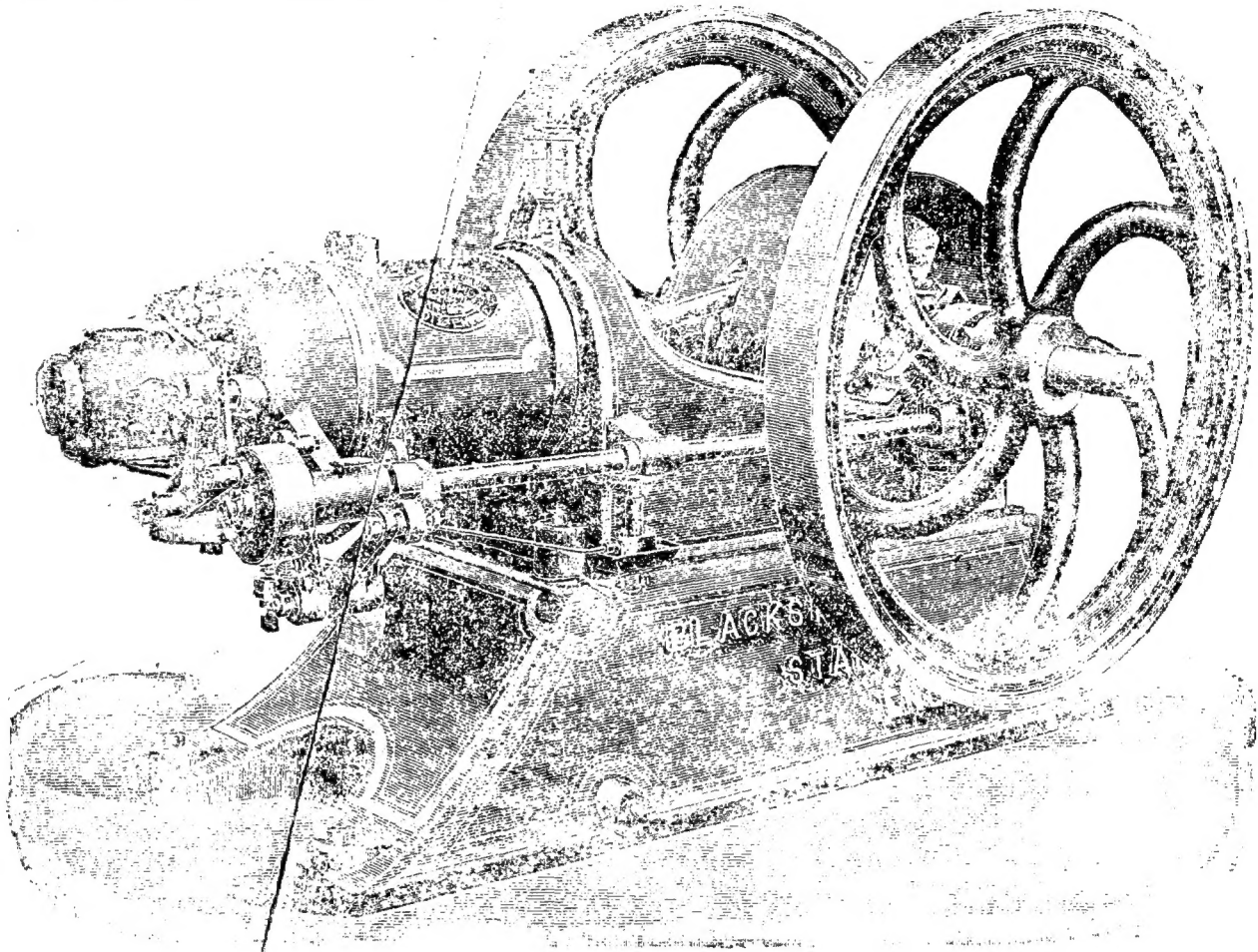
తలవొప్పక, నొప్పి, కీళ్లనొప్పి, ఇతర పీడనముల నొక్కలను కూడ మా అమృతంజనమును వాడె నింకేమియును నయ్యదు.

తలవొప్పక 0-10-0

మోహిన్ తైలము 0-12-0
తామర తైలము 0-6-0
కంతయూర్ణము 0-2-0

అమృతంజనం డిపో,
8, గోవిందప్ప నాఠ్, మద్రాసు.

బ్లాకు స్టాను ఆయిల్ ఇంజనులు.

విద్యనామ, క్రూడు ఆయిలు మున్నగు చమురుల నుడయోగించి దనియెనట్లు తయారు చేయబడినవి.
ఈ రకభానిలో అనేకమైన బ్లాకు స్టాను ఇంజనులు వనిచేయుచున్నది. ఎవరియిష్టచేతను చుండి శృద్ధిచేసి. పూర్తియైన వివరములకును ధరలకును నేడే మాకు వ్రాయుడు.

సోలు ఏజంట్లు:

మార్షలు నన్ను & కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్,

ఇండియా

నెం. 9, సెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, బెజవాడ, లావోరు, తంజావూరు.

ఆంధ్ర దినపత్రిక చందా.

12 మాసములకు	12-0
6 మాసములకు	6-0
3 మాసములకు	3-0
1 మాసములకు	1-0

ఆంధ్ర చారపత్రిక చందా.

12 మాసములకు	12-0
-------------	------

అంధ్రపత్రికలో పోస్టాఫీసు నెం. 212 మద్రాసు.

రంగులు! రంగులు!! రంగులు!!!
మానవ, నూలు, కంబళిలు, పట్టు, గుడ్డలు మున్నగువాటికి వాడుకయు మేలైన అనిలైక్ రంగులు ధరలు తక్కువవరకు విక్రయించుచున్నాము. కలయికానికి మాధరల పట్టి కాంపెన్సేషన్లు కంటించును. మొదటి ఆర్డరువల్లనే మా అనిలైక్ రంగులు మిగుల మేలైనవిని మీకు విశదమగును. మేము మిక్కిలి అభివ్రాహణ వ్యాపారము చేయుచున్నాము. మాకు హిందూ శివమందంతటా బ్రాంచిలు, ఏజంట్లు, కాలెక్టరులు గలరు.
కరసన్ దాస్ తేజ్ పాల్ అండు కంపెనీ,
హెడ్ ఆఫీసు : బొంబాయి.
8202, గోవిందప్ప నాఠ్ కుడి, మద్రాసు.
Carsandas Tejpal & Co.,
Head Office-Bombay. 3-202 Govindappa Naick Street Madras.

అమృతంజనం డిపో వారి ఔషధాలయమునందు అమృతంజనం, తామరతైలము, మోహిన్ తైలము, తూర్ణము మొదలగు ఔషధములను గాక, ఇతరములగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి. వినవారు కేటలాగు తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పంపెదము.

శాస్త్రపు వెంకటాచలపండితుల

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు

లోకామయవార

కస్తూరిమాత్రలవలె

శాస్త్రపు గుణగోళము దివ్యవర్ణము... కిరణము, కర్మ, కడిగి, కరములునున్న బలమీక, ఇన్...

శ్రీ శ్రీతారాపూవ వైద్యశాల

(301-594)

మైసూరు.

రండిలిరామయ్య: "వండిలి" మైసూరు.

విప్రేక్షా సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధి సారసవర్ణి

అతని భక్తి రక్తములకు జనియ నాద్యములకు... (28)

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తములకారిణి

కనాకాధిపాధ్యక్షుని గుణ మిచ్చుట నిస్సంకోచము... 15 లోకాల...

ప్రాప్తియ్య: పి. డి. సావంత్,

గరక, ఫననవాడి, నెం 2, బొంబాయి

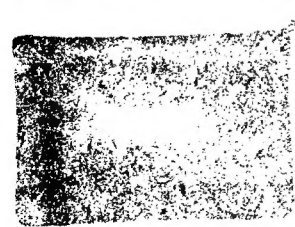
Proprietor: P. D. SAVANT,

Fanswadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

ఆశ్చర్యములలో నాశ్చర్యము.

విశోదమైన గాలి తలగడలు.

జీవించుచుండ గొర్రెయొక్క చురలైన తీసికేసి... కావలసినవలె గాలిని నింపుకొని యింకా మునుపటివలె తిను

ఇది యెడల మిక్కిలి సాక్ష్య... కర్మలక్షణములకు మునుపటి...

ప్రయోజనములను కలిపి ప్రయోజనములను పొందు... (536)

చిరునామా: ధనలక్ష్మి కంపెనీ,

నెం. 6, వెంకటేశ్వరస్వామి, సామంతాచలము, మైసూరు

జాతీయవాదులు.

ఎన్నికలలో ఎట్లు జయము గాంచును.

గుంటూరుజిల్లా బ్రాహ్మణ కోమానమండి మధ్య... వైది: ధ్యేయకర్తగా నిల్చి వ్రాయుచున్నాడు.

గత నెల 19 తేది ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని "కానకభట్ట" వారి... గుంటూరు జిల్లా గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణగారు భార...

మండలములో బాహ్యమైన వియోజనముల మూల... మన ఎన్నికలవలన కిదియే తొలి ఉత్పన్నము. వియోజన...

కాన దూరమైతే ముందు ఈ విషయమున గూడ తమ... ప్రాప్తియ్య: పి. డి. సావంత్, గరక, ఫననవాడి, నెం 2, బొంబాయి

గుంటూరుజిల్లా జాతీయవాద నాయకులు సాధారణ... కలన నారసి విజయభద్రము నడుగమించి యింతటి దూర...

ఒక తుపాను:— కనాకాధిపతి 28 వ తేది రాత్రి... ఒక గొప్ప తుపాను కోట్లకు. కోర్కె అయిన గ్రామమును పూర్వ...

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము.

వ్యవస్థాపక కార్య.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము విమానకాళి 24... కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము స్థాపక కార్యమును, అందు విద్య...

సంయుక్త రాష్ట్రములందలి విద్యార్థులకు సలహా... నిచ్చు సంఘమువారు దేశవర్తనము ఆమెరవా, జరసల...

క క ట న

గుడివాడతాలూకాలో ప్రజల గ్రామ కావరము గాని... రెడ్డి శిశుగిరిభార్యలకు మృత్యు యంతములముగా తెలియ...

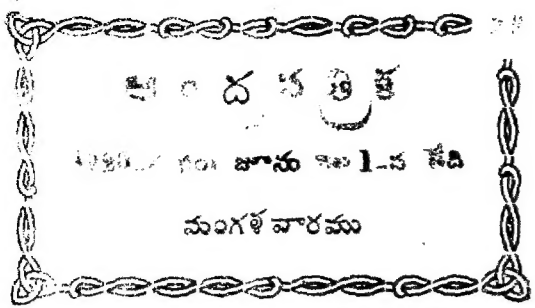
సాధారణమైన వాడు అసమర్థుడగువాడు. అందులో... మును. ఎడల ఏలా చెప్పి మోసముచేసే ఆలా చేయగల...

యోగము మోసమున్న ఏదీ కవులు ప్రయోజనము పొంద... నిల్లొదలుకు దత్త కృష్ణమిత్రులు బేదము పట్ల సేకరనిచ్చి...

ఇట్లు, విభేదములము మునుపెట్టి వివరించుచు.

సమస్యను సమాధానమివ్వమని ఆ ఆర్థిక భారం కారణ
మునుందుకు 80 వ తేదీన కాశీలో జరిగిన. గంధి, తిరుమల
గారులు సానుచరులై నిన్ను చప్పిరి. తిరు గాడుచప్పి పురుషుండి
రమున సంస్కరణములు ప్రకటన హుంబురు నిజేదీనములైననను,
ఉత్పాదనము లొనగిరి.

హంతు సంఘనివేదిక

II

అమృతవర్ష అల్లరులు: నిజకారణములు.

మార్చి లాల్ నుండి వేళ పెట్టుటకు ప్రజలతిరుగు బాటు కారణముని యూరపియను సభ్యులు తెలిపిన హేతువాదము అసంబద్ధ మని నిన్నటిదినము తెలిపియుంటిని. ప్రజలకు ఆయుధములా లేవు. తిరుగు బాటుకు పూర్వము ప్రజలు కన్నీన కుట్ర యెద్దియు లేదని హంతుసంఘసభ్యులు ఒప్పుకొనియుండిరి. అల్లరుల నిజకారణములను కనుగొనుటకు ముందుగా అమృతవర్షమునందు జరిగిన విషయమును చూచితిమి. పాఠ్యమగునంతవరకు యూరపియను సభ్యుల కథలమునే అనుసరించెదము. అల్లరులకు పూర్వము దాక్తురు కిచ్చు, సత్యచాలే గాల్గు ప్రధాన బాధలుగా నెంచబడుచుండిరినివేదిక అంగీకరించుచున్నది. 23 వ మార్చి తేదిన గాంధీగారి యద్యమమును బలదరుచుటకు ఒక పత్రం జరిగెను. మరెయ్యిరథ 29 వ తేదిన జరిగెను. ఆ రోజులో మరునాడు మామూలు కనులకున్నట్టి విరమించవలె నని తీర్మానింపబడినది. 29 వ తేదిన సత్యపాలుగారు బహిరంగ సభలో నెక్కడను ఉపన్యసించగూడదని పంజాబు ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువుపంపిరి. 30 వ తేదిన మార్చిలో జయప్రదముగ జరిగెను. ఆ దినమున పోలీసువారిలో నెక్కడను సంఘర్షణము కలుగ లేదనియు దార్జన్ గుండులు ఆపలంబించ బడ లేదనియు యూరపియను సభ్యులు తెలిపిరి.

ఈ విషయమును చూచుచు జ్ఞాపకముంచుకొనుట అవసరము. హిందూ దేశమునందు రాజకీయాందోళనము ప్రబలముగనున్న బాంబాయి మద్రాసు బెంగాల్ మొదలగు రాష్ట్రము లన్నిటిలో సత్యాగ్రహ దివసము ప్రశాంతముగ జరిగి యుండ, రాజకీయాందోళనము మిగుల తక్కువగ నున్న పంజాబులో నిట్టి అల్లరులు జరుగుటకు కారణ మేమైయుండునో, అక్కడి యధికారులు ఆపలంబించిన చర్యలవలన నులభముగ గ్రహించవచ్చును. రౌలటు శాసనమే అశాంతికి ముఖ్య కారణముగ నున్నటుల హంతు సంఘ నివేదిక మంగీకరించుచున్న యున్నది. హిందూ దేశ మంతయు వలదు వలదని ఎంత మొలలిడినను విరళ ప్రభుత్వమువారు దాని నిర్మాణమును కొనసాగించిరి. అట్టిస్థితిలో దార్జన్ గుండులకు అవకాశము లేకుండ దానిని రద్దుచేయుటకు సత్యాగ్రహవ్రతము నవలంబించుట తప్ప వేరుమార్గము లేదని ప్రజలు విశ్వసించిరి. మిగిలిన ప్రదేశములలో అధికారులు ఎట్టి జోక్యము గలిగించుకొనకుండుటచే సత్యాగ్రహదినము నెమ్మదిగ నడిచినది. పంజాబు అధికారులు లేనిపోని భీతికి లోనై ప్రజానాయకులను దండించు కుదలిడిరి. ఏమాత్రము నేర్చుకొని, దూరదృష్టిగాని పంజాబుదేశాధికారులు జాపియన్నచో అల్లరులు జరిగియుండవు. పంజాబు అల్లరులను సమర్థించుట కెవరును భూనుకొనలేదు.

నేరస్తులు దేశ శాసనముల ననుసరింపజేసింపబడుట వ్యాయమే. దానికవరకు అధికరము చెప్పుటలేదు. కాని రాజ్యాధిక్యముచే జనించిన కలహమును గోరంతలు కొంతలుజేసి మార్చలేలాను ప్రవేశపెట్టించి సంభవము కలుగజేయుట మాత్రము మిగుల అచితము. 4 వ ఏప్రిలు తేదిన దాక్తురు కిచ్చు, వైగూడ సత్యచాలే గారివైపున బహిరంగ సభలో మాట్లాడగూడదను నిషేధాజ్ఞ ప్రయోజనము లేదు. 6 వ ఏప్రిలు తేదిన వాటికి పోస్టికు లీలి నుండెను. 6 వ తేదిన మిగిలిన భాగము లంవలనే అమృతవర్షమునందును సత్యాగ్రహ దినము శాంతికి భంగము కలుగకుండ గడిపిపోయెను. యూరపియనులు ప్రజలయధ్యను ఎయూటంకము తేకుండ నడచిపోగలిగిరిని హంతు సంఘనివేదికము తెలుపుచున్నది. ఇంతవరకు జరిగిన విషయములబట్టి సత్యాగ్రహవ్రతము ప్రలలో నుద్రేకము గలిగింపలేదనియు కిచ్చు సత్యచాలే గార్లవైపున వింతుబడిన నిర్బంధములు సంతము ప్రజలకు కలవరపెట్టలేదనియు వ్యవహరించుచున్నది. కాని డిప్యూటీ కమిషనరుగా రగు మైలు ఇన్స్పెక్టరుగారొక్కడలేని తత్తరపాటు జెందిరి. 8 ఏప్రిలు తేదిన కమిషనరు గారికిని చుట్టలు ప్రభుత్వమువారికిని ఏకాంత లేఖను వ్రాయుచు, హిందూలను జరుపుచు తిరుగుబాటుకు ప్రభుత్వాంతరమునియు నైవ్యములను అధికముగ బంపుటయు, నిరమియను సత్యకార్యచరణమునకు గడంగు యెడల ఉద్బ్రవము వాటిల్లుననియు ముచ్చించిరి.

ప్రజల ప్రతియుద్ధమునందును రాజద్రోహవాసన వాహుండి, వెలగొందుచుండెడి సత్యమైకేటబడ్డయిన ప్రభుత్వమువారు వెంటనేకొంత చర్యదీసికొనిరి. కిచ్చు, సత్యపాలుగార్లను అమృతవర్షమునండి ధర్మనాటకు ప్రవాసము బంపవలయునని 9 వ ఏప్రిలు తేదిన ఉత్తరువిచ్చిరి. 9 వ ఏప్రిలు తేదిన శ్రీరామనవమి దినమైయుండెను. ఈ పండుగలో హిందువులను, మహమ్మదీయులను గూడ అత్యుత్సాహముతో సాల్పించిరి. హిందూ మహమ్మదీయ సమ్మేళనమునకు ఇది యొక నిదర్శనముగాని దేశోపద్రవ చిహ్నమని ఎంచుట కెంత మాత్రము విలులేదు. ఆ దినమున గూడ అల్లరులేమియు జరుగలేదు. యూరపియనులయెడ విరోధభావము ఎంతమాత్రము గనుబరువబడలేదని హంతుసంఘ నివేదిక మంగీకరించుచున్నది. డిప్యూటీ కమిషనరు గా రాదినమున జనులయధ్యునిలది ఉత్సవమును వీక్షించుచుండిరి. జనులందరు యూరపియనుల యెడ సముచితగౌరవము జూపిరిని వారు తమ సాక్ష్యముతో జెప్పిరి. డిప్యూటీ కమిషనరుగారి ఎదుట ఉత్సవము జరిపెడివారాగి రనియు, దేవుడు రాజును రక్షించుగాక యను జాతి యగీతము బ్యాండులో పాడబడె ననియు వారు తెలిపిరి. ఇట్టి స్థితిలో గాంధీగారి బోధనలకు అల్లరులకును సంబంధ మేమియు లేదనట తటతెల్లము. ఇండియా ప్రభుత్వమునాటికి మాత్రము సంబంధము గన్పట్టుచున్నది. సత్యాగ్రహ సభలోజేసిన వారు అల్లరులకొరకు తేరిగి, తమకు నమృతముగలదట. ఇట్టి యూహ యనుభవమునకు విరుద్ధముగ నున్నది.

10 వ తేదిన ఉపయము మహాసందిగ్ధమునము. పంజాబు నాయకులగు కిచ్చు, సత్యపాలుగార్లు ప్రవాసమున కంతుబడవలయును. వారిని ప్రజల కెవరికి తెలియకుండ గొనిపోవుటకు ఏర్పాటులు చేయబడినవి. తమ యింటికిరమ్మన మని కమిషనరుగారు వీని పిలిపించిరి. ఎందుకు పిలిపించిరో అది తెలియదు. త్రోవలో కలవరము గలుగించుటకు అవసర మగు సైనిక సన్నాహము లన్నియు గావించబడెను. రైల్వే గేటులయొద్ద 5 గురున్న నెక్కుడుమంది జనులు కూడగూడ దని పూటి కమిషనరు గారు ఉత్తరువు జేపిరట. కాని వలనో దానిని బహిరంగముగ ప్రదర్శించలేదు. అవసరమగుచో ప్రజలకు సైనికబల ముదయోగించి యెవరు నెట్టి వేరుమలమున బుజ్జియులకు మాత్రము ఉత్తరు విచ్చుచుండెనట. 10 వ తేదిన పగలు 10 గంటలకు మా, సత్యపాలుగార్లు డిప్యూటీ కమిషనరు గారికి వెడలగ వారు వెంటనే మోటారు బండిలో సవాసమున కంతుబడిరి. వారిలో వెడలిన స్నేహితులు వారిని విడిపించుట కెట్టి ప్రయత్నముల సయించలేదు. 11 వ గంటలకు యావార్ల డిప్యూటీ అతిర్వంతముగ వ్యాపించెను. తమ గాయకులకు గలిగిన వ్యధవమునకు ప్రజలలో మోద మధికముగ కలిగెను. వారు విల్పముచిత్తులయిరి. ఇందాశ్చర్య మెద్దియులేదు. అటు విచార పూరితులైనను ప్రజలు అల్లరులకు పాపదవలయ నని తలపెట్టలేదు.

డిప్యూటీ కమిషనరుగారిని దృఢ ప్రవాస కేడుకు కారణ మెద్దియో కనుగొనవలెనను ప్రజల వారుదేకించిరి. అంతే వారు డిప్యూటీ కమిషనరు గారిని దర్శించుటకు పాదచారులై బయలుదేరిరి. వారు పాదరక్షలగాని శిరోవేష్టముగాని ధరించలేదు. ఇందుకు వారికి గలిగిన మతిలేని దుఃఖము కారణము. చేతిలో ఆయుధములు లేవు. ముచు నిచ్చి కట్టలైనను లేవు. ఇట్టి వారు తిరుగుబాటు చేయు నుద్దేశముతో బయలుదేరిరిని నెవరెవరు చెప్పగలరా? త్రోవలో యూరపియనులు వెడలుచుండగా వారిని ప్రజలు గన్నెత్తి అయినను జూపి లేదని హంతుసంఘ నివేదిక తెలుపుచున్నది. బార్లన్ అను మున్సిఫల్ ఇంజనీరుగారు ఆదారిన వెడలగ వారి గమకము నెవరుకు అటంకపరువలేదు. అట్టివారిని రానిచ్చి వారి మొరలను విడి డిప్యూటీ కమిషనరుగారు వారికి సహేతుకముగ ప్రత్యుత్తరమిచ్చి యున్నచో, ఎట్టి అల్లరియైనన జరిగియుండునా? అందుకు మారుగా, డిప్యూటీ కమిషనరుగారు వారిరాకను మధ్యనడ్డగించజేసిరి. హల్ బిడ్డి అను మ తెనయొద్ద ప్రజలూపి వేయబడిరి. అంతవరకు వారా మార్గమున విడలకూడ దను ఉత్తరువులను ప్రకటించి యుండలేదు. దుఃఖపూరితులై తమ మొరలకు విన్నవించుటకు వెడలిన ప్రజలను ఓదార్పుటకు జను లీరికిని నిరోధించుటచే, వారిలో నుద్రేకము కలుగుట వింతగాను. ప్రజలు రక్షకభటులను నెమ్మదిగ వెనుకకు నెట్టిరట. అంతటితో భటులా స్థలమును విడిచిపోయిరి.

ఇంతలోనే సైన్యము వచ్చుటయు, తుపాకుల ప్రేల్పుటయు కొంతమందికి దెబ్బలుతగులుటయు, మరికొంతమంది మరణించుటయు సంభవించెను. పిమ్మట ప్రజలు ఉద్రేకపూరితులై అల్లరులకు గడంగి దార్జన్ గుండులకు పాల్పడిరి. మొరట నిరాయుధులగు ప్రజలవై తుపాకులను ప్రేల్చినచో కలవరమునకు అవకాశముండియుండెను. ఇంతియ గాక పోలీసు ప్రేషను యెదుటనున్న పురమందిరమును, నేషనల్ బ్యాంకును, లిగులబెట్టుచున్న పురు పోలీసువారు తగిన సంగక్షణ ప్రయత్నములను చేయకుండుట గొప్పలోప మని హంతు సంఘ నివేదికము విశదపరుచుచున్నది. 75 మంది ఆయుధపాలు లగుపోలీసువారు ప్రేషములో నుండిపోవారు తగిన జాగ్రూతతతో ప్రవరించినచో

15 వ. నియోగి మహాసభ

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారి యధ్యక్షతక్రిందను

జూన్ 4, 5, 6, తేదీలలో గోదావరిజిల్లా అనులాపురమున జరుగును

బీదపర్వతపురము సహాయము చేయుటకు ఆభిమానులందఱును

తిక్కన దయచేయ ప్రార్థితులు.

కాత్యాయనవర్ష జరిగిన ఘోరభయములు సంభవించి
ముందవని మూగపిడుగులవలనయును తమ ని
వేదికయందు లేటపడిరి. సామంతాలము క్షణముల
వరకును పోలిన దివ్య సూర్యులెందులకు
గాన వ చర్యను తీసికొనకుండ సైన్యములందుట
నిచ్చితముగనున్నది. ఇట్లుండగా సయితము తమ
కార్యములో అంగీకరించినవల ప్రజల యెల్లరి
ంతయును క్షణముల జనించెడి. వారికి విప్లవ
శ్రమేదియులేదనట స్పష్టము. ఇటులనే మిగిలిన
దేశములలో కూడ తాత్కాలిక ప్రజామువలన
చలనము జరిగినది. ఉదాహరణకు అధికారుల చర్య
లే మూలకారణము లని ప్రహేళికవలసియున్నది.
ప్రజలవిప్లవము.

యూరపిడుగు సభ్యుల సందర్శములజట్టి
ప్రజామువలన జనించినది యెట్లు గ్రహించిలో ఉహించు
టకు ఏలు లేకున్నది. భారతీయ
సభ్యులమాత్రము ప్రజల తిరుగుబాటు సంభ
వించలేదని ఖండితముగ నిర్ధారణజేసిరి. మాంటెగు
వరకు విప్లవనిర్ధారము సంగీకరింపక అల్లరులకు
చాకారణముల గ్రహించిన హిందూ దేశమున
అంతయో మేలుగ నుండెడి. మాంటెగుగారు సహి
షణి ఇట్టి పాఠములకు గోనగుట జూడ అధి
పైరవర్గ పరిస్థితులకు వారు పూర్తిగా లొంగిపోయి
నది. తలంపవలసియున్నది. మాంటెగు సంఘటి
తయ, ప్రభుత్వ కార్యదర్శి యుక్తపురుషు, భార
తీయులలో ఎవరేని ఆశాభంగమును గలిగించజేసి
నది. ముందెప్పుడైనను గూర్జరలాను ప్రవేశ
జట్టుచో దాని కావ్యమును తగ్గించుటకు నిబంధ
ము చేయవలెనని మాంటెగుగారు హెచ్చరించు
చున్నారు. ఇట్టి తాత్కాలిక ప్రజామువలన

ప్రజామాత్రము లాభముండదు. ప్రజల జన్మస్వా
తంత్ర్యములు శాసనరూపముగ సంరక్షించబడ
కపోయినను. లేనియెడల అన్నివేళ రాజ్యస్వాతం
త్ర్యము నైనను హిందూ దేశము త్వరలో బొంద
జేయులయును. ఈకోర్కెలు సఫల మగుటకు భార
తీయుల తమ యావచ్చుకొని నియోగింపవలెను.
తక్షణభారతీయ కాంగ్రెసుసంఘము మొన్నటి
సెషియరము కాశీ పుణ్యక్షేత్రమున గూడినది.
పులక, గాంధీ, లజపతిరాయ, మాలవ్యా, మొద
లగు మహామహుల సభయందు సమావేశ
మయిరి. సభా తీర్మానము లింకను బయల్పడక
పోయినను, కాంగ్రెసు విచారణసంఘ నిర్ణయ
ముంగీకరించుటకును, పార్లమెంటు సభాపాటికిని
చెల్లించుటకును తమ నిర్ణయమును దెలుపుటకు
కుటుంబానికి బ్రిటిషు కాంగ్రెసు సంఘమువారిని
కోరుటకును, తీర్మానించబడినటుల దెలియచున్నది.
కాంగ్రెసుసంఘమువారి ప్రయత్నములు ఫలప్రద
మగుగాక యని కోరెదము.

సంతోషకారణము.

ఈసందర్భమున, జలియన్ వాలాబాగ్
క్రయము పూర్తియయ్యె ననియు, క్రయపు దస్తా
వేజ రిజిస్టరయ్యెననియు, క్రయధనము చెల్లించబడె
ననియు, లాలాగిరి ధరలాల్ గారి మూలమున నేడు
తెలికొనుట కంతయు సంపదించెదము. ఇక ముందు
నుండియు జలియన్ వాలాబాగ్ క్షేత్రము, భారత
బాటిక జెందియుండును. జలియన్ వాలాబాగ్ నిధికి
సామ్యు చెల్లించవలసిన వారందరును త్వరలో బంపి
దేశమాత ఋణము దీర్చికొనుట ధర్మము. జలి
యన్ వాలాబాగ్ స్మారకచిహ్నము భారతజాతి
కెల్లపుడును పవిత్రాశ్రయములను బురికొల్పు
చుండును. ఈక్షేత్రమును భారతీయులు వశపరచి
కొనుటజూడ, బాలియభావము దేశీయులహృదయ
భరితమున స్థిరముగ నాటుకొనిన దనుట నిశ్చ

యము. గాంధీ, తిలకు ప్రభృతుల వాయకత్వము
క్రింద, ప్రజాశయములు త్వరలో సఫల మగు నను
టకు సందియములేదు. హిందూ దేశ ప్రజల సమ
యమున ధర్మమార్గమునంతమాత్రము వీడక, కృషి
సలుపుచో, స్వదేశభుజ్జయమును చేకూర్చు
గలుగుటయేగాక, ప్రాపంచిక పునర్నిర్మాణమునకు
తోడ్పడగలుగుదు రని గ్రహించుట ఆవశ్యకము.

సా ని క వార్తలు

మరణసంఖ్య:—మే 29 వ తేదీలో అంతఃజాతీయ
వారము వెయ్యింటికి 85.9 గురు మరణించిరి. మరణము
7 మందికి సాక్షిని. 5 వ మరణించిరి. ఇంపు ఎంబాల్లు 1 రును
ఇతర జ్వర మాలిన్య 82 రును మరణించిరి.

నిమ్నజాత్యుద్ధారక సంఘము:—ఈ సంఘ
మువారు వ్యాపారపాటిలో నిర్మించుచున్న భవన కళ
యలకుగాను హిందూ ప్రజాసంపాదనము కన్పూరంగకా
గదు రూ 500 లకు విరాళముగ నిచ్చిరియు వారికి సంఘ
మువారి కృతజ్ఞతాపూర్వకముగ వందలలకు సమర్పించు
చున్నారనియు, సంఘ కార్యదర్శి ఎం. ఆర్. జంటాపాథు
గారు మాట వ్రాయుచున్నారు.

తండ్రివార్తలు:—బొంబయినుండి బందరుకు బంప
బడు సాధారణపు తండ్రివార్తలు 12 గంటలు, అర్ధలేటు తం
డ్రివార్తలు ఒకటియగును, బందరు నుండి బొంబయికి కచ్చు
సాధారణపు తండ్రివార్తలు 12 గంటలు అర్ధలేటు తండ్రివార్తలు
తెండు డినములు చేరుటకు ఆలస్యము జట్టును. హిందూదేశ
మునుండి ఆస్ట్రేలియాకు బంకుబడు తండ్రివార్తలు 21 గంటలు,
ఆస్ట్రేలియానుండి హిందూదేశమునకు బంకుబడు తండ్రివార్తలు
18 గంటలు చేరుటకు ఆలస్యము జట్టుగలదని 'నెట్వర్క్' తెలి
గొప్పిట కాత్యాయనమాత మాట తెలుపుచున్నారు.

వనివాండ్రు సమ్మె

ఇంకను జరుగుచుండుట

ఎత్తొక్కినవై కాల్వారేవను పనివాండ్రు సమ్మె ఇం
కను జరుగుచున్నది. చెన్నపురమునగల వనివాండ్రందరి సభ
యొకటి నడుపరచిన జరిగెను. కాల్వారేవను వనివాండ్రు
కిరసవాడులు కంపెనీ వనివాండ్రు ఈసభ సలంకరించిరి. పి.
కేశవరావు, ఈ.ఎ.ఆర్. అయ్య, పి. కుమారస్వామి శ్రీకృ
ష్ణగార్లు, కిరసవాడులు కంపెనీ వనివాండ్రు తక్షణమే
పనిలో ప్రవేశించుటకు యత్నముననియు, లేకు
నచివాడకు వారి కష్టనిష్ఠులగుటకు విచారించుటకు విచారణ
సంఘమును వెలకొల్పుచున్నారనియు, అందు గోత
పిక్క గారొక సభ్యులగు నుండెడియు పనివాండ్రు పక్ష
మున విచారణ సంఘమువారికి కేరెమిననుగాదు పనిచేయు
టకు సమ్మతించిరియు నుచున్నది. కాని కూలివాండ్రు తీసి
కంగీకరించక తాముకొనిన విషయముల అధికారుల నంగీ
కరించ వంతవరకు సమ్మెను త్వరమున ఎత్తొక్కినకాల్వారేవను
పనివాండ్రు విశ్వముగ నిలుపుదలమన నని తలుపున జాతి
నబోధించిరి.

మాంటెర్ కమిటీ నివేదిక

అభిప్రాయములు.

ఫర్మానా కాశీ ప్రాధికరణ వి. జి. కల్ గారు అ
సానియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధి సంకల్పితగా మాంటెర్ కమి
టీను ప్రతినిధి అభిప్రాయములను సార్వభౌమ ప్రభు
త్వమువారు గంభీర మగుటకు ప్రకటించెడిగాని సంఘము
వారు నిమ్నజాత్యుద్ధారక స్వాతంత్ర్యమును గ్రహించుట దండ
కు పాత్రులైనవారిని పొగడిరి. అధికారుల దుండగములను

కప్పిపుచ్చిరి. సత్యాగ్రహోద్యమములకు అల్లరులు కలిగినను
సయినకాధికారులను కడించుట ప్రభుత్వమువారి ధర్మము.
ఇట్లు కప్పిపుచ్చుటకు యా అకాంతి తగ్గనేవు. ధర్మ మా
త్రములు స్థాపించబడవలసి నమ్ముచున్నాము.

గో. పరంబిగాట్లు చెప్పిరి:— మాంటెర్ నివేదికము
అకాథంగము కలిగించుచున్నది. అధిక సంఖ్యాత్ములైన
కావనము అనుబంధించిన అధికారుల దుండగములను కప్పి
పుచ్చుకొనుటకు మంటెగుగారి ప్రకటనయందు నిమ్నజా
త్యుద్ధారక విషయము కొంతకడకునున్నది. అయితే సర్
మైకల్ ఓడ్యయర్ గారిని ప్రకటించుచు గొప్ప భాగములను
ఏ భారతీయుడును ఆమోదించదలసినదనియున్నాను. ఈఅల్లరు
లకు సత్యాగ్రహోద్యమము కారణ మైనను సర్ మైకల్
గారి రాజ్యపరిపాలనము, యాధ్యపత్యమునకు భవన సయినకు
లను నేరవించిన కథకులే యా కాలానికి అల్లరులకు చుట్టుకార
ణములని నాఅభిప్రాయము. సర్ మైకల్ గారు దండకాస్త్రము
పూర్వముకారు. తెనరల్ డైరెక్టర్ గారిని పొగడు అంగీకరించు
తెర్నుల ఆమానుష చర్యలనే నిరసించిన వ్యక్తులకాదు ఒక
అంగీకరించిన అల్లరులను అణచుటకై ఇట్టి ఆమానుష చర్య
లనున్నట్లు దొవను కానియెడల జర్మనుల చర్యలు తక్షణ
అంతర్జాతీయధర్మములకు విరుద్ధములనియు చెప్పుటకు
విలువలేదు. మాంటెర్ నివేదికనుగలదు, ఇండియా ప్రభుత్వము
వారి ప్రకటనయందు కాతిభేదములు స్పష్టముగ కనపడుచు
న్నది. ఇది తుదిమాత్రము కాదు.

తిరుపతి రథోత్సవము

అల్లరులు జరుగుట.

చిహ్నము పరిచియు ప్రజలకు కట్టుట.
చిహ్నము వ్యాపకములు కే. కరవాణాగారు తిరుపతి
నుండి నిమ్న సామంతాలము మా కిలుల తండ్రియ్యచున్నారు.
తిరుపతిలో నేడు రథోత్సవము జరిగినది. మహామ
గారి వైరాగ్యము, జవాబు లేదు ఉన్నతమును మామటకు
వచ్చిన భక్తజాతీని లాటికరలతోడను చెప్పిపోదను కొట్టిరి.
ఈ చర్యలకును దివాను నేమారు, అమీర్లను యెన్ను
వారందరు మామచుండిరి. పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు ప్రత్యక్షు
యందెను. ప్రజలు ఆసహాయము చేర్చియున్నారు.

తాతా ఇండస్ట్రీయల్ బ్యాంక్.

వాటాదారుల సాధారణ సమావేశము.

వై బాంక్ వాటాదారుల బొంబాయినుండి 31.5 శేష
న సమావేశమైరి. అధ్యక్షులగు ఆర్. సి. తాతగారు సభకు
రాజాలసందర వి. జి. బిల్లి మోరియా గారు తాతగారి ఉప
స్వామమును వదిలిరి. ఉపస్వామయందలి అభ్యాసములు
యొక్రింద ప్రయోచించుచున్నారు.

“భారతీయులకు తగినంత అవకాశముండెన బాంకి
మేనేజ్మెంటు సమర్థింపగలరని యాబాంకి అధికారుల అభి
ప్రాయము కావుననే భారతీయుల కిట్టి సౌకర్యము లొంగ
ప్రయత్నించుచున్నాము. భారతీయులు ఎత్తొక్కినవై పుచ్చు
కొనికొత్తకాటలను స్థాపించి, భారతీయులకే గొప్ప ఉద్యో
గము లివ్వబడును. ప్రస్తుతము దేశమునందు కార్యములలో ఆ
కాంతి ప్రబలుచున్నది. కంచాయితీ పోర్టులకు భరణులను
కార్యములను గలగు భేదములు అంతయు వెదగలవు. రి
జర్వు కొన్నింటిని వారియొక్కటే అనేకవర్షములు కలుగు
చున్నది. ఎత్తొక్కినలేటు ఇంత అధికముగా నుండుటకు
వ్యాపారము వృద్ధిచెందుటకు ఆటంకము కలుగుచున్నది. ఇం
పి రియల్ బాంకి స్థాపించుటకు గొప్ప
లాభము కలుగగలదు.

ఈ బాంకిలందను ప్రాంత ఇంగ్లాండునుండి రిజర్వుకు
చేయబడిన అధిక డిస్కంట్టు మార్కెట్లోగా వికలించుటకు
టచే కొంతకష్టము కలుగుచున్నది.
నోట్లవ్యాప్తి కష్టముటచే కష్టము కలుగగలదు. ఈ
బాంకి మూలధనము 120 లక్షలు, లాభము రూ 25, 44, 000.
వాటాదారు 12 అదారుల చొప్పున విడిదెంచు బంపి చెట్టుబడి
లక్షలు మూలధనమునందు చేర్చబడినది.

అందుకు, నేు లిం:- సంజెప్పవలసినదిక ఇట్లు
 ప్రాయశ్చయమును ది. యధికాలమున సంపాదించిన ఆస్తులపై
 పన్ను విధింపబడయిన నది తీర్మానము ననుసరించి పెట్టబం
 దుటకు మంత్రిత్వ శాఖ వైవాచిక కమిటీవారు నిర్ణయించు
 కొనిరి. ప్రజలసభలోని సభ్యులు చాల ది. తిని గలిగించుట
 కలసన వారిట్లు తీర్మానించిరి. ప్రజలసభలో మాటికి 75 వ
 కులముండి కేసు వలన నమ. గలిగించుండెడిది.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.
The Ayurvedic Pharmacists.
Bhamburda Road, Bombay, 13.

వృత్తాంతములు

దేవనాథ వార్తలు:—21వ తేదీ మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు తిరుగుబాటు ఆరంభమై యెనికేరాయల వంశవంశము తరువెట్లు వర్షించినది.

తట్టసాలిల కథ:—ఈ వైశాఖమాసమున, విశాఖ తట్టసాలిల కథానికాదాగాయిలోని తట్టసాలిల చదువుల బుద్ధిశక్తుల స్వామిగారి యజ్ఞశ్రవణము ఒక సభను గావించిరి.

నిజాం తట్టసాలిల కథ:—ఇచ్చటి యాయల నెకందరి కథలు 2 సంవత్సరముల ముందు పనిచేసి ప్రస్తుతము వ్యవస్థాపక సంఘము కోర్చుమని యొకరు వ్రాయుచున్నది.

తిరువూరు తాలూకా వార్తలు:—కనాస్సెయిదారుల కలెక్షన్లు ముగియబడినవి. కలెక్షన్లు గానన, పోలీసు, ఇన్స్పెక్టరుల పాతల మార్పులవారముల గానన బదిలీయింపబడినవి.

తేలకాడు తట్టసాలిల కథ:—తట్టసాలిల కొంచెము ఉనికివచ్చినది. కలెక్షన్లు 2, 8, నిమిషములలోనే బాధించి రణమగునట.

కర్నూరు వార్తలు:—మే 27వ తేదీని సింధిపాలి నెంట్ల రెవెన్యూ గారి యజ్ఞశ్రవణము నియోజనసభ జరిగినది. కొన్ని తీర్మానములు చేసినవి.

మెదక్ అల్లిగార 80వ తేదీ సాయంత్రము:—సెంట్రల్ యినిస్ట్రీల సంఘములకు పోగలంతులకు కాశీక్షేత్రము నకు విచ్చేసిరి.

మే 22వ తేదీన ఆంధ్రముండున వారమునందు:—బెంగాలులో 28 దొంగులు కేసులు జరిగినవి. అందు 18 కేసులు మాన్సి, రిటర్ణం, రంగపూరు జిల్లాలుందు జరిగినవి.

రాజ్ పుటాంబాయి విశ్వవిద్యాలయ నెకేటుసభలో:—నావాయలవందావర్షముల గాన యజ్ఞశ్రవణము స్వాగతి పుత్రము అన్నందు విషయమును గూర్చి చూపుటించెదన.

‘సింహా క్రమపు గారికి దాక్తురు అఫ్ లాజ్’ అను చిత్రమును:—ఇయ్యతలెన జాంబాయి విశ్వవిద్యాలయ సభలో దాక్తురు సిగాన్ గారు తీర్మానించెదన.

భర్మవివాహము:—అడంగిలో (కర్నూరు లీడ్ ఫిలి నుండి) యొక కాపు కొమార్తెల వివాహవిషయమున ఆయూరి వారందలు తోడ్పడి నిర్వహించి క్లాసులై రని ఒకరు (వాయులు) చూపారు.

ఉపవ్యాసము:—21వ తేదీన వోరగుడి బాలనరసయ్య త్త పుక భండారమున సోమయాజుల కామేశ్వరరావుగారి యాధిపత్యమున సోమయాజుల రామబ్రహ్మయ్య మున్నగువారు వారు విద్యాభివృద్ధిని గొలిపించి యజ్ఞశ్రవణించెదన.

కుంభాభిషేకము:—చిత్తూరు జిల్లా కోలింగవరసమిష ములోని వీరబ్రహ్మరావుగారు మున్నగు చిత్తూరు చెంగారెడ్డిగారు 15వ తేదీ మొదలు 19వ తేదీ కుంభాభిషేకమునాగినవారము జరిగినది.

కలకత్తాలో భోజిలో:—ఉద్యానవనమునకు సంబంధించిన కేసులకు ఒక ఊరిని విన్నవించుటతో కాల్పనములకు పోలీసువారిచే ఫిర్యాదు చేయబడినది. మద్రాసుని 5000 నేల రూ సాయము వామనమిష విడుదల చేసినది.

28వ తేదీన పరిషత్తురాజుగారు:—బాప్తానుండి పరిషత్తురాజుగారు. విశాఖ జిల్లాలో కేరళాల మనుభవించిన పిమ్మట యీ వేదీని భరింకలేకపోయిరి. వెదలిపోయినపుడు కొంచెము శక్తివృద్ధి మొందిరి.

రంగూన్ యూనివర్సిటీ చట్టము:—29వ తేదీ గజటులో ప్రచురించబడినది. మేమియోలో 19వ తేదీన జరుగబోవు కానవసభలో యీ చట్టమును ప్రవేశపెట్టుటకు అనుజ్ఞ కోరబడును.

81వ తేదీన మైసూరులో:—సర్దార్ కాంతరాజ్ ఉత్సవ గారు తమ భవనమునందు ఒక గొప్ప విందుసంగిరి. చాల నుండి భారతీయులను, యూరపియులను విందుకు ఆహ్వానించినట్లుగా గాన తేలము చేసినది.

వార్తా క్రమికలకు:—వైల్డు వెలిపోయి వ్యాపారించి వార్తలంతుల ఇచ్చివేళువేస్తారని భయపడుచున్నది. మెచ్చువర్తన నందినవిన సంకేతములను డెయిలీ మెయిలు వారు బాగుగ గ్రహించుచు చూపారు.

లామోదనందోక గొప్ప కంపెనీకి:—ఆఫ్ఫ్ ఉడుతు లలో ఇయ్యము ఒక పంజాబి, ఒక కళాను కల్పించియు, వ్యాపారమునందు చాకీదారులకు కొట్టి పోలీసువారు ముచ్చ నరికి పోలిపోయిరి. కంపెనీవారు పోలీసు కేసు చేసినట్లు ప్ర బుల్టన్ క్రమికలకు తెలియుచున్నది.

దెల్లి మునిసిపాలిటీ:—దెల్లి మునిసిపాలిటీ ఆఫ్ఫ్ఫు లకు జీతముందేమిదననియు, గౌరవ వందాగానుండవలయు ననియు 2000 రూకలముల జీతముతో ఒక మి. సి. యస్ ఆఫ్ సరుకు నియమించవలయుననియు దెల్లి మునిసిపల్ సంఘము వారు తీర్మానించినది.

మైసూరు డిప్యూటీ మి. యస్. జార్జింగ్ గారు:—మైసూరునుండి జరిగిన ప్రమాదము విషయమై పరిశోధన మొ నర్పిరి. 110 అడుగులు గలది పడినది. అందుకల్ల 49 మంది వైద్యులకు కొనిపొయిరి. గాయములు తగిలిన వారిలో ఇరు వ్రు కలి అనాయకరముగ ఉన్నది.

మధ్య కరగదాలలో:—8 మాసములవరకు 4 గవ అడిమిలో ఖాడిమిలో కమానరుకు తాత్కాలికముగా నియమించిరి. వీరు జూలై 1వ తేదీనుండి కార్యచరణమును ప్రారంభించురు.

పి. యస్. కొత్తాల్ బాండ్లములకు:—యీ యజ్ఞశ్రవణములో నియమించబడిన సింహాసంధి తెలియుచున్నది.

బర్మాలోని మాంగంకయా సెంట్రల్ జైలు:—పరిశోధకారి యను, పూర్వము సంయుక్త రాష్ట్ర వాస్తవ్యులను, అను తె ప్టి సెంట్రల్ జైలులో కాంత పోసాద వి. ఎం. యస్ గారు ఆలమో బాధన సాగించుచున్న విద్యాలయము శివ్వరములకు ఏబది కేసు రూపాయలు విరాళ మొసగిరి. కరీమాపూర్ బట్లరు గారు వాని సంగీకరించెరి.

పరివారము:—సెంట్రల్ జైలు ముందు పోగలంతులతో తిరిగివచ్చిరి. నాకరులతో వారు ప్రవేశపెట్టబడుతుని 27వ తేదీన నేను నోటినును యిచ్చియుంటిని, ఆనోటిను గురువారం సాయంత్రమునవరకు వర్తించునగాని అంతకు మైన రింపుడు గావున 2వ తేదీ బుధవారం ఉదయము తనిటా చేరినవారు మరల నాకరులలో ప్రవేశపెట్టబడెను. అనార్య పెట్టనరైల్వే ఏబంటు 81వ తేదీని ప్రచురించెను.

హిందూయువజన సంఘము:—వేటపాలెం:—అని విసెం టుదొరపానిగారు సంఘపుస్తక బాంధాగారమున కిరుదని మూడు అంగ్లీయ పుస్తకముల నువితముగా కొనంగిరి. ఈ గ్రామకాపురములు, గిల్లపూడి రాధాకృష్ణయ్య (శ్రీశ్రీ) గారు తన వివాహమునాగిన సంవత్సరమున 20-0-0 అను, వీరియకు గాల్వన పొట్టి వెంకట సుబ్బారాయుడుగారు తది యాహ యముల భండారమునకు విరాళముగా కొనంగిరి.

ఆంధ్ర గురుకులశ్రవణము:—ఇది దేవనాథ లో స్థాపించబడినది. ఈ యజ్ఞశ్రవణమున వైదిక స్మార్తసాహిత్య శాండిత్య లాభ్యభాగములందు (తతి కర్తవ్యమున బోధనమున పరీక్షలు అందు త్రిపులగు వారికి తట్టపదానాదుల సత్కారములను జరుగుచుండును. పరిశ్రా నిబంధనలు మున్నగు వాని నెలుగుటకై పండిత శ్రీరామకృష్ణగారు గురుకుల శ్రీమ మన దేవనాథకు (వాసి) తెలుసుకొనవచ్చును.

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయములో:—ఎం. ఏ. పరిక్షలో కృతార్థులై తట్టనబొందిన వారిమలు లిద్దరిలో శ్రీమతి కనక లక్ష్మీగారు యొకరు విద్య నార్జించుటకు ఇంగ్లాండుకు ఆగస్టుమాసములో పోవును. పూర్వచార కరాయలలగు గ్రామ్యులు తుంటులములోనుండి విద్యాభ్యాసము నిమిత్తము విశేషములేకగు వారిమలులలో ఈమెయే మొట్టమొదటిపావు నది. మైసూరు ప్రభుత్వమువారు సంవత్సరమునకు 800 రూపాయల వరకు యీమెకు విద్యార్థి కేరసము గొనంగిరి.

భీమవర్మమువారు:—నాన్ గజెడే బెంగాల్ ఆఫీసర్లకు నూటికి 5 మొదలు 15 రూపాయలు చొప్పున అలవన్సు మం జారుచేసిరి.

గవర్నరుగారి మరణము:—గవర్నరు 80వ తేదీని గవర్నరుగారు సెంట్రల్ ప్రెస్ కు తేవాలమును తిలకించి, ఆరోజునవారికి ప్రభుత్వభవనమున విందుసంగబడెను. సాయం కాలము గోల్కొట్టబులో గోల్కొంపాని యజ్ఞశ్రవణ బహు మతుల సెనంగిరి. 81వ తేదీని ఉదయ మందలములలోని వేట కుక్కలతో వేటాడిరి. ఆనయమున ప్రభుత్వభవనమున సాయంత్రము భోజన మారంభిరి.

భీమవర్మ తాలూకా గ్రామ కవులకు:—కృష్ణా జిల్లా భీమవర్మ తాలూకా కొమరాడ, అనాకోడే, వేర పూడి, కొర్రపాడు, తాడేరు, గునపూడి, తునూదవల్లి కగయిరా గ్రామ కవులకు ధాన్యము బస్తాకు 10 అయ్యమున్నదనియు, తమకు జీతములు చాలవని సత్కారము తని మునితేసినట్లును రెండవ వంట అజ్ఞామాయపీ, మహారు, దస్తునములు కగయిరా తనము సాగుటలేదని గ్రామోద్యోగములు తాలూకాకు రిపో ర్టులు పంపినట్లును మిగతా గ్రామ కవులకు కూడా తని ముని తేసినట్లును తెలియుచున్నది.—విలెటడు భీమవర్మ.

హంటరు సంఘము:—వేదీకలోని మెహరిటి రిపోర్టుకు మిత వారు పక్షమువారు బలవరులుటకు మురేంద్రనాథ బెస్టిగారు మితవాదులతో యింటింటికి తిరిగి చూచుటించుచు మెచ్చున్న చింతామణి కాశ్మీరగార్లు తిండ్రి వార్తల సందిరిని అమృతి బ వారు క్రమిక గవర్నరు 27వ తేదీని సుపాదేశము వ్యాసము గ్రామకా మురేంద్రనాథ బెస్టిగారు క్రమికాధికారికి పీఠికలు నోటిను కంపులు తానట్లు చేసెయ్యుండ తనియు పుత్రకాశ చెప్పిన విషయములు అబద్ధములనియు వెంటనే ఆవిషయ ములు రద్దుపరచి తుమపక్ష కోరనిదో తగిన చర్య తీసికొ నెదననియు 81వ తేదీని తెలియజేసిరి.

81వ తేదీ సాయంత్రము:—కాశీక్షేత్రమునందలి పుర మందిరములో నొక బహిరంగసభ సమావేశమైనది. లోకమా న్యులెటగారు రాజభర్మమును గూర్చి చూపుటించెను, సం స్కరణములను, గురించియు హంటు సంఘ నివేదికను గురించి యుమడచెప్పిరి. ముఖ్య బుర్రాక్షిని లొంగింది తేరపాల నముకు ప్రజలవరకు చేరువలగున సంకల్పించిన పోరాడు వారు ముత్రమే ఆలోచనా సభలయందు కన్యముగా నుండి వలెననిచెప్పిరి. మెచ్చున్న కవులై, వైద్యుగార్లు సహితము చూచు టించుచు సంస్కరణ కానముల సాంకుశ్యముల నిజముగా కాకలెన దానికన్న బహుశ్యములుగా ప్రహసంప బడినదని చెప్పిరి.

కాశీక్షేత్రము 80వ తేదీ సాయంత్రము:—అఖిలభా రత కాంగ్రెసు సంఘము సమావేశమైనది. విసెంటు, మహా కృగాంధి, లోకమాన్య తిలక గారు లభవర రాము, మాంజ్య, హ రిజనములము మొదలగు కన్యముల మహాత్ 70 మంది సభ నలంకరించెరి. ఆరోజుక 5 గంటలకాలము ముత్రము సభను జరిపి, పిమ్మట 81వ తేదీ ఉదయము సమావేశ మగుటకు సభను ముగించిరి. క్రమికాధికారు కేరము సభకు రాజ్యమును కాంగ్రెసు ఉపసంఘమువారి నివేదికను అంగీకరించుచు, సర్ మైకేలు ఓడ్యయరు, జనరలుడయ్యరు మున్నగు శివర్థు లను విచారించవలెనని రాజ్యకలిసిధిగాని కోరనలెననియు తమ తీర్మానములను ఫార్మ మెంటుకును, (బిటియ) ప్రజలకును కట్టుటగారికిని (బిటియ) కాంగ్రెసు సంఘమువారికిని తెలుత వలెననియు తీర్మానించెరి తెలియుచున్నది.

ఇంగ్లాండు కేరమునందు:—కర భాగమునను, ఈకాన్యభాగ మునను కర్తవ్యము చాల వివేకముగ నుండును. తింకాల్ప మైత నందలి ఏరు, లూకువర్ధమున్నది. 200, గజముల వేదలమునాంగి పారలి ప్రవహించుచుండెను. ఎన్నయో తం తెనలను, ఇండ్లను, సాధములను తుడుచుకొనిపోయెను. మేదలలో దాగుకొనిన ప్రజలు ప్రవాహములో మారిరి. ఇప్పటికి 20 గురు మునిగి పోయిరిగాని మరల దొరకిరి. వందలకొలది జనులు ఇచ్చివాకిళ్లు లేక బాధపడుచున్నారు. గ్రెయిన్ లో మేముములు దట్టముగ నల్లకొని, కుంభవృష్టిగ తురియుటకున నీ క్రవాహము సంభ వించెను. గ్రెయిన్ లిలాకు రెయిలకోడ్డు వరదలలో మునిగి పోయెను. నార్త్ వెస్ట్ మెయినులెనుచాలవరకు కడుగు కొని పోయెను. వీరు లోని వృష్టికి 40 గురు మరణించినట్లు ముదింపు తేలుబడెను. వైరు ఇం జనుతో వనితేయించుండిన మరవారుల నది తుడచుకొని పోయె ను. 15 ఇండ్లుగల మిడ్లె యొకటి పూర్తిగా పోయెను. వా టియంతున్న వారిలో నొకడు ముత్రముజీవముతో నున్నాడు.

జి. వి. సి. రైల్వే మ్యూజియం:—ఈ మ్యూజియం ఆంధ్ర
నెలంపేట. నెలూరు మ్యూజియం ప్రవేశించి, కాసిపా
డోమకు ప్రారంభించబడింది. నెలూరు జీవశాస్త్ర మ్యూజియం
జన విభాగం తెలియజేయ నోటిసు ప్రకటించబడుతున్నది.
అందరినీ పంపించి నెలూరు కాసిపాడుకు తని చేయి పంపించింది.
కాశీ నెల జీవశాస్త్ర మ్యూజియం నెలూరు కాసిపాడు నెలూరు
నెలూరు అనంతం కల్యాణ నెలూరు మ్యూజియం, కల్యాణ
30, 40, 50 రూపాయలు జీవశాస్త్ర మ్యూజియం 37, 48, 50
రూపాయలు మ్యూజియం జీవశాస్త్ర మ్యూజియం నోటిసు
ప్రకటించబడుతున్నది.

FORECAST:—Extension of rain in Konkan and North Hyderabad and decrease in Gujarat.

(మొదట శనివారము నాటి తరువాయి)

[illegible]

2241

Printed and Published By K. Nageswara Rao at the Andhrapatrika Press, 7, Thambu Chetty St, MADRAS.